

مجموعه آرشیوها،

نوشته آموس سگالا

۱۹۸۴ در بوئنوس آیرس (آرژانتین) توسط چهار کشور اروپایی - فرانسه، ایتالیا، پرتغال و اسپانیا - و چهار کشور آمریکای جنوبی - آرژانتین، برزیل، کلمبیا و مکزیک - به امضا رسید.

یک توافق نامه بین المللی

هدفهای «توافق نامه آرشیوها» عبارت است از:
● بررسی و ازه شناختی و زبانشناختی متون با در نظر گرفتن دستنوشته و یا متن منتشر شده‌ای که به تأیید نویسنده رسیده باشد و رونویسی و مطالعه سایر نسخه بدلها، به منظور تعیین متن قابل اعتماد و معتبر همراه با تاریخچه‌ای از خلق آن اثر؛

● گردآوری اطلاعات مربوط به یک نویسنده، آثار او و مشکلاتی که در پی داشته‌اند؛

● بررسی نوشته و مفهوم آن توسط منتقدین هموطن و همشهری نویسنده یا مفسرین سایر کشورها؛

● بررسی سیستماتیک متون یا دید بین المللی و از نقطه نظرهای مختلف. این نحوه برخورد در اصل چیز تازه‌ای نیست، اما اعمال آن در مورد «توافق نامه آرشیوها» به خاطر دامنه وسیع و طبیعت طولانی مدت آن امری ابتکاری است.

در پی «توافق نامه آرشیوها» تعدادی اثر ادبی جزو سلسله انتشارات «مجموعه آرشیوها» در چند شهر آمریکای جنوبی منتشر شد. قرار بر این است که هر ساله در حدود ده عنوان در این مجموعه منتشر شود. این مجموعه تمام کشورهای منطقه و چهار زبان (اسپانیولی، پرتغالی، فرانسوی و انگلیسی) را دربر می‌گیرد. به این ترتیب این طرح کوششی است در جهت معرفی نویسندگان کلاسیک هر یک از کشورها به جامعه ادب جهانی، ارزیابی مجدد تاریخ ادبی آمریکای جنوبی در سده بیستم و تأسیس شبکه توزیع ادبیات آمریکای جنوبی در حد تلاشهای مالی، فنی و روشنفکرانه‌ای که در این راه صرف می‌شود.

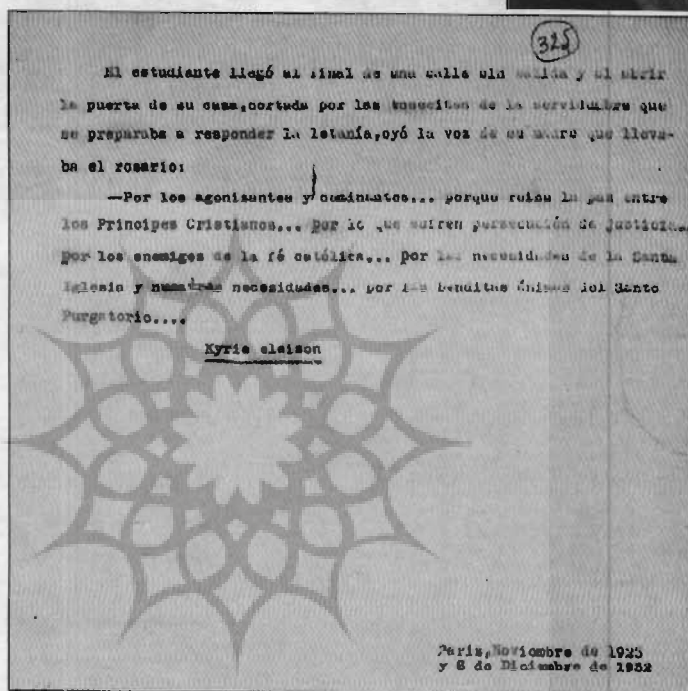
سرپرستی علمی مجموعه بر عهده یک کمیته بین المللی است که از بیست و هفت کارشناس در موضوعات ادبی مربوطه تشکیل شده است. الکا همچنین دارای یک کمیته انتشارات است متشکل از کارشناسان متعدد بین المللی و افرادی که کارشان مستقیماً با تهیه مجموعه در ارتباط است.

۱۲۰ عنوان از ۲۲ کشور

هشت کشور امضا کننده «توافق نامه آرشیوها» به

سعی بر این بود که پیش از این که نخستین تجربه‌مان را به صورتی گسترده در مورد آثار سایر نویسندگان آمریکای جنوبی، و در نهایت ادبیات سایر کشورهای در حال رشد پیاده کنیم، تاملی توانستیم از آن پند بگیریم.

در کنفرانس جهانی سیاستهای فرهنگی یونسکو که در سال ۱۹۸۲ در مکزیکوسیتی تشکیل شد لئوپولد سدار سنگور کشورهای عضو یونسکو را به یک حرکت جهانی در جهت حفظ و حراست، ارزیابی و

بالا نویسنده گواتمالایی، میگل آنخل آستوریاس در سال ۱۹۵۶، دستنوشته‌های او به کتابخانه ملی فرانسه اهدا شد و هسته «مجموعه آرشیوها» را تشکیل داد (رجوع کنید به مقاله) صفحه آخر دستنوشته آقای رئیس جمهور (تصویر سمت راست) نشان می‌دهد که اثر بین سالهای ۱۹۲۵ تا ۱۹۳۲ تحریر شده، نه در حدود سال ۱۹۴۵، آنگونه که در ابتدا منتقدان تصور می‌کردند.

بررسی نسخ خطی سده بیستم دعوت کرد. در آن هنگام آقای سنگور ریاست الکا (انجمن آرشیوهای ادبی سده بیستم مربوط به آمریکای جنوبی، جزایر کارائیب و افریقای) را که از [انجمن] «دوستانان میگل آنخل آستوریاس» منشعب شده بود بر عهده داشت. در سال ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴، جلسات بین المللی در چندین کشور برگزار شد تا به بحث در این باره بپردازند. این جلسات در فرانسه توسط مرکز ملی تحقیقات علمی و کتابخانه ملی، در ایتالیا توسط شورای ملی تحقیقات و در پرتغال توسط مؤسسه فرهنگ و زبان پرتغالی ترتیب داده شده بود. کارشناسان و ازه‌شناسی، زبان‌شناسی، تاریخ، ادبیات آمریکای جنوبی و ادبیات تطبیقی در جلسات مختلف مربوطه شرکت کرده، پیش نویس یک «توافق نامه چند جانبه درباره تحقیقات آرشیوی و همکاریهای انتشاراتی» را تهیه کردند که در پی آن در سپتامبر

پانزده سال پیش میگل آنخل آستوریاس (۱۸۹۹ - ۱۹۷۴)، نویسنده و شاعر گواتمالایی و برنده جایزه ادبی نوبل سال ۱۹۶۷، دستنوشته‌ها و آرشیو خود را به کتابخانه ملی فرانسه اهدا کرد تا در آنجا حفظ و نگهداری شود، و با به کارگیری روشهای جدید نقد و بررسی، یک ویرایش بین المللی از آثار او تهیه کنند.

نتیجه بسیار آموزنده بود. اولاً با وجود ابراز تمایل نویسنده بسیاری از دستنوشته‌های او در اختیار کتابخانه ملی فرانسه قرار نگرفت، و بسیاری از مدارکی هم که برای فهم آثار او ضرورت داشت پراکنده شده و احتمالاً برای همیشه نابود و مفقود شده بودند. ثانیاً در مواردی مانند داستان آقای رئیس جمهور (۱۹۶۳) و مردان میز (۱۹۷۵) که مدارک در دسترس بود، روشهای بررسی متن آن قدر تکامل یافته بود که برای تهیه یک ویرایش دقیق می‌بایستی آن اثر را به کل و از نو ارزیابی کرد.

آزمایشگاهی برای آیندگان

تساوی در راه حمایت از مجموعه متن فرانسه گام برمی دارند. کشورهای اروپایی کمکهای مالی می کنند و کشورهای امریکای جنوبی خدمات گوناگون ارائه می دهند. از آغاز کار، یونسکو و بخصوص بخش «کمکهای مالی بین المللی برای پیشبرد فرهنگ» طرح را از نظر مالی و به صورتهای دیگر حمایت کرده است.

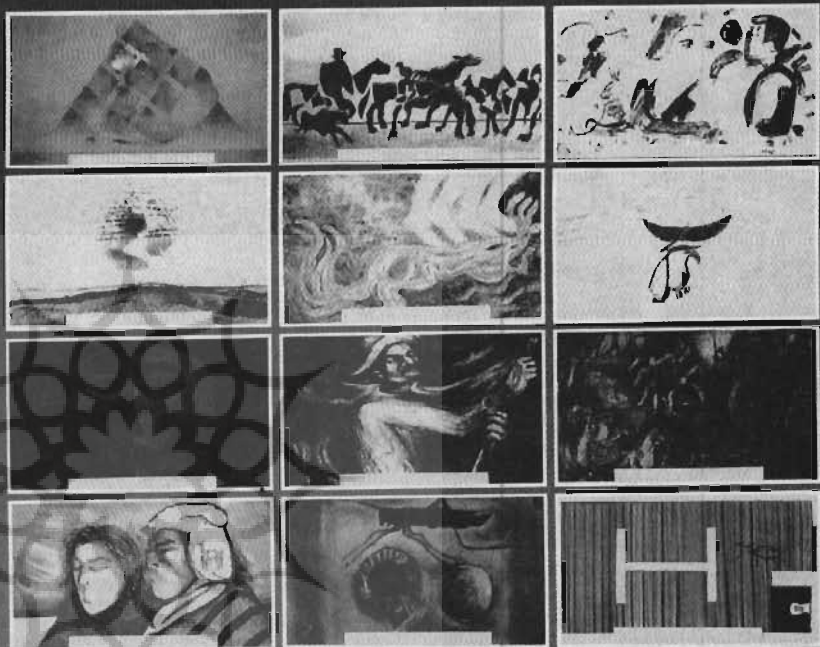
در فرانسه مرکز ملی تحقیقات علمی و دانشگاه پاریس گروه تحقیقی تعیین کرده اند تا فعالیتهای مطالعاتی را که در سایر کشورهای امضا کننده انجام می شود هماهنگ ساخته، روش شناسی طرح را بهبود بخشیده و با در نظر گرفتن نتایج بدست آمده عناوین جدیدی به مجموعه اضافه کنند.

«مجموعه آرشیوها» با انتشار ۱۲۰ عنوان از آثار نویسندگان بیست و دو کشور، غنا و تنوع فرهنگ و زبان یک منطقه را به طور کامل عرضه می دارد. یک

راست، پوستر تبلیغاتی «مجموعه آرشیوها»، مجموعه ای از ویرایشهای آثار سده بیستم ادبیات کشورهای امریکای لاتین و دریای کارائیب که تهیه و چاپ آنها حاصل موافقت نامه بین المللی ای است که در بونوس آیرس (آرژانتین)، در سال ۱۹۸۴ به امضا رسید. این بوسترها برای ویرایش انتقادی یکصد و بیست اثر به زبانهای اسپانیولی، پرتغالی، فرانسوی یا انگلیسی طراحی شده اند. با حمایت یونسکو، هر عنوان که به یکی از این زبانها منتشر شده به سه زبان دیگر و همچنین زبانهای ایتالیایی و آلمانی ترجمه خواهد شد.

Las voces de la identidad de América Latina y del Caribe del siglo XX

120 títulos - 22 países - 500 investigadores - 5 polos de coedición

DEMETRIO AGUILERA MALDA
DELMIRA JUSTINI
CIRO ALBORIA
JACQUES STEPHEN ALDIS
ENRIQUE AMERIN
LALO DE ALDEA
OSWALD DE ANDRADE
RAFAEL AREVALO MARTINEZ
ALCIDES ARGUEDAS
JOSE MARIA ARGUEDAS
ROBERTO ARIET
MIGUEL ANGELO ASTURIAS
JOSE ASUNCION SILVA
ALBERTO ARTURO
MARTIANO AZUELA
EMILIO BALLAGAS
MANUEL BANDEIRA
PORFIRIO BARRA JACOB
EDUARDO CARRANZA
TOMAS CARRASQUILLA
JORGE CARRERA ANDRADE
GABRIEL CASACCIA
RODARDO CASTELLANOS
BAROLO CONTI
JULIO COREAZAR
JOSE DE LA CUADRA
EUBEN DARRIO
ROQUE DAERON
MACEDONIO FERNANDEZ

BALDOMERO FIEZ ARMENGO
ROMULO GALLEGOS
JOSE GOROSTIZA
EDON DE GRIFF
JOAN GUILLERMO ROMA
RICARDO GUTIERREZ
AUGUSTO LEZMAN
MARTIN LUIS GUZMAN
PEDRO HERRERA Y REISSIG
FELISBERTO HERNANDEZ
JULIO HERRERA Y REISSIG
EUGENIO MARIA DE HOSTOS
VICENTE HUDORRO
JORGE ICAZA
JOSE LEZAMA LIMA
CLARICE LISPECTOR
LUIS CARLOS LOPEZ
RAMON LOPEZ VILARDE
LEOPOLDO LUGONES
JOAQUIM MACHADO DE ASSIS
ROGER MAIS
LEOPOLDO MARECHAL
JOSE CARLOS MARIATEGUI
JOSE MARTI
EZEQUIEL MARTINEZ ESTRADA
CLAUDE MC KAY
RICARDO MIRO
GABRIELA MISTRAL
EDGAR MITTELHOLZER

RAFAEL Y MUNOZ
PABLO NERUDA
VICTORIA OCAMPO
FERNANDO ORTIZ
PABLO PALACIO
LUIS PALES MALDA
RICARDO PALMA
TERESA DE LA PARRA
CARLOS PELLICER
MARIANO PICON SALAS
JEAN PRICE MARS
HORACIO QUIROGA
GRACILIANO RAMOS
RUBEN LINS DO REGO
ALPONSO REYES
JOSE REVUELTAS
JEAN RHYSS
JOSE EUSTASIO RIVERA
JOSE ENRIQUE ROJO
JACQUES ROUMAIN
JUAN RULO
SALARRUE
BALDOMERO SANTIN CANO
DOMINGO F. SARMIENTO
GUILLERMO VALENCIA
CESAR VALLEJO
JOSE VASCONCELOS
GONZALO ZALDUMBIDE
AGUSTIN YAÑEZ

COLECCION ARCHIVOS
Ediciones Críticas

Coedición publicada bajo los auspicios de la UNESCO.

Editor: Association ALICA XXV S. - Université Paris X - 200, Avenue de la République - 93000 NANTERRE - FRANCE - Téléphone: 01 1 47 76 41 - Télex: USTAVANT 63006 P - Fax: 01 47 76 11
Distribuidor: Ediciones Ceres, España y Canadá: GRUPO EDITORIAL BAKKER EDITORIAL, S.A. - Pinar del Río, 25 - 38004 LAJARES - ESPAÑA - Teléfono: 011 34 3540 - Télex: 6341 CERE - Fax: 011 34 3540

جدید هزاره سوم شکل می‌گیرد و تمدنی جهانی که بر اساس محاوره بین فرهنگها پایه‌ریزی شده» می‌نگرد.

در تحقیقی که زیر نظر صندوق بین‌المللی گسترش فرهنگی وابسته به یونسکو، در امریکای لاتین انجام شده آمده است که ابزارهای قانونی‌ای مورد نیاز است تا دولتها از طریق آنها بتوانند از دست‌نوشته‌های ادبی معاصر به عنوان جزئی از میراث فرهنگی خود حفاظت نمایند؛ این تحقیق همچنین در مناطقی که دارای پرسنل کتابدار فراوان در زمینه تکنیکهای نگهداری هستند، لزوم تسهیلات فنی پیشرفته در این زمینه را بیان می‌دارد. این تحقیق همچنین پیشنهاد می‌کند که دسترسی به دست‌نوشته‌ها بایستی برای محققان به آسانی مهیا باشد. در پاسخ به این مطالعه، ونزوئلا قانونی برای حمایت و حفاظت دست‌نوشته‌ها به تصویب رساند. تصویر راست، صفحه مندرجات دست‌نوشته گائتاراس مکزیکانوس را نشان می‌دهد که در کتابخانه ملی مکزیک نگهداری می‌شود.

آموس سگالا، ایتالیایی، دبیر کل اتحادیه آرشیوهای ادبی سده بیستم امریکا لاتین، کارائیب و آفریقا و مدیر مجموعه آرشیوها - محقق مرکز ملی تحقیق علمی فرانسه و صاحب چند تحقیق درباره متون مکزیک است. او سازماندهی انتشار و ویرایشهای انتقادی آثار مگل آنشل آستوریاس، نویسنده گراتالایر را بر عهده دارد.

VOLUMS APAREGUTS

• MIGUEL ÁNGEL ASTURIAS <i>París 1924-1933</i> <i>Periodismo y creación literaria</i> (Amos Segala)	• MARIANÓ AZUELA <i>Los de abajo</i> (Jorge Ruffinelli)	• ENRIQUE AMORIM <i>La carreta</i> (Fernando Ainsa)
• RICARDO GÚRALDES <i>Don Segundo Sombra</i> (Paul Verdevoye)	• MARIO DE ANDRADE <i>Macunaima</i> (Telé Porto Ancora López)	• ALCIDES ARGUEDAS <i>Raza de bronce</i> (Antonio D. Lorente Medina)
• JOSÉ LEZAMA LIMA <i>Paradiso</i> (Cintio Vitier)	• JORGE ICAZA <i>El Chulla Romero y Flores</i> (Renaud Richard/Ricardo Descalzi)	• JOSÉ GOROSTIZA <i>Poesía y Póetica</i> (Edelmira Ramírez Leyva)
• CÉSAR VALLEJO <i>Obra poética</i> (Américo Ferrari)	• TERESA DE LA PARRA <i>Las Memorias de Mamá Blanca</i> (Velia Bosch)	• CLARICE LISPECTOR <i>A Paixão Segundo G.H.</i> (Benedito Nunes)

PLA D'EDICIÓ PER A 1989-1990

• JULIO CORTAZAR <i>Rayuela</i> (Saül Yurkievich - Julio Ortega)	• JOSÉ ASUNCIÓN SILVA <i>Obra completa</i> (Juan Gustavo Cobo Borda Héctor Orjuela)	• JOSÉ VASCONCELOS <i>Ulises Criollo</i> (Claude Fell)
• GABRIEL CASACCIA <i>La Babosa</i> (Francisco Feito)	• TOMAS CARRASQUILLA <i>Los cuentos</i> (Uriel Ospina)	• BALDOMERO FERNÁNDEZ <i>Poesía</i> (Mario Benedetti)
• EZEQUIEL MARTÍNEZ ESTRADA <i>Radiografía de la Pampa</i> (Leo Pollmann)	• JOSE EUSTASIO RIVERA <i>La Vorágine</i> (Hernán Lozano)	• JOSÉ MARÍA ARGUEDAS <i>El zorro de arriba y el zorro de abajo</i> (Eve Marie Fell)
• OSWALD DE ANDRADE <i>Manifiestos y poesía</i> (Jorge Schwartz)	• JOSÉ DE LA CUADRA <i>"Los Sangurimas" y otros cuentos</i> (Diego Araujo)	• RICARDO PALMA <i>Tradiciones pernambucas</i> (Julio Ortega)
• JOAO GUIMARAES ROSA <i>Grande Sertão, Vereda</i> (Walnice Nogueira Galvão)	• RÓMULO GALLEGOS <i>Canaima</i> (Charles Minguet)	• JOAQUIM MACHADO DE ASSIS <i>Papéis avulsos</i> (José Guilherme Merquior)
• HORACIO QUIROGA <i>Los Cuentos</i> (Rubén Bareiro Saguier)	• JOSÉ REVUELTAS <i>Los días terrenales</i> (Evodio Escalante)	• RAFAEL ARÉVALO MARTÍNEZ <i>El hombre que parecía un caballo</i> (Dante Liano)
• VICENTE HUIDOBRO <i>Poesía completa</i> (Saül Yurkievich)	• JUAN RULFO <i>Obra completa</i> (Carlos Montemayor)	

برنامه همکاری علمی و فرهنگی با این استاندارد از نظر وسعت و مدت اجرا بیسابقه است.

کشورهای امریکای جنوبی که به همکاری در این رشته عادت نداشته و ندارند و با وجود تاریخ مشترکشان برای تفاهم متقابل فرصت مناسب به دست نیاورده‌اند، بدین وسیله به اقدامی دست یازیده‌اند تا برای مدتی طولانی از تجربه‌های ادبی یکدیگر بهره ببرند و این اقدام باعث نزدیکی آنها به یکدیگر خواهد شد.

جنبه جالب توجه دیگری از «توافق نامه آرشیوها» حضور چهار کشور اروپایی در آن است که عمیقاً و به صورتی ثابت به امریکای جنوبی وابسته‌اند. به این ترتیب این توافق نامه سرآغاز فصل نوینی است برای امریکای جنوبی و کشورهای لاتینی اروپا که صورت‌های تازه‌ای از همکاریهای علمی بین‌المللی، و همبستگی فرهنگی را بشارت می‌دهد.

دلایل واقعی این توافق نامه چیست که پانصد کارشناس را در محدوده وسیعی از رشته‌های علوم، هشت دولت، چندین مؤسسه و تعداد قابل ملاحظه‌ای از منابع را بسیج می‌کند؟ پاسخ این است که ادبیات امریکای جنوبی که امروزه یکی از غنی‌ترین ادبیات جهان است نمونه بارزی است از ادبیاتی به شدت مهجور و گرفتار بی‌توجهی، یعنی عوارضی که بعضی از آثار ادبی کشورهای در حال رشد با آن دست به گریبان هستند. «مجموعه آرشیوها» نه فقط بخودی خود تجربه‌ای آموزنده است، بلکه آزمونی است که سایر مناطق می‌توانند از آن بیاموزند.

به گفته آقای سنگور آفریقا این طرح را به منزله «وعده‌ای برای آینده، آزمایشگاهی که در آن نسل